

సదఖా దానధర్మాల ప్రాముఖ్యం

దైవమార్గంలో సదఖా ఇవ్వడం దానధర్మాలు చేయడం చాలా పుణ్యకార్యం. ఇహపరాల్ఫో అసంఖ్యాక ప్రయోజనాలు, లాభాలు దీనివల్ల లభిస్తాయి. అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

﴿ قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمًا لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خَلْلٌ ﴾ **ابراهిమ: ۳۱**

అనువాదం:

“ప్రవక్తా ! విశ్వసించిన నా దానులకు చెప్పు: నమాజును స్థాపించండి. మేము వారికి ఇచ్చిన దాని నుండి బహిరంగంగా, గుప్తంగా (మంచిపనుల కోసం) ఖర్చుపెట్టండి - కయ వికయాలు జరగటంకానీ, మిత్రుల సాయం పొందటంగానీ సాధ్యపడని రోజు రాకపూర్యమే.” (ఇబ్రాహీమ: 31)

﴿ وَأَنْفَقُوا فِي سَيِّلِ اللَّهِ ﴾ **البقرة: ۱۹۵**

అనువాదం:

“అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టండి.” (అల్ బఖర: 195)

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَكُمْ ﴾ **البقرة: ۲۵۴**

అనువాదం:

“విశ్వసించిన ప్రజలారా, మేము మీకు ప్రసాదించిన సిరిసంపదల్లో ఖర్చు పెట్టండి.”

(అల్ బఖర: 254)

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفَقُوا مِنْ طِبَّاتِ مَا كَسَبْتُمْ ﴾ **البقرة: ۲۶۷**

అనువాదం:

“విశ్వసించిన ప్రజలారా, మీరు సంపాదించిన దానిలో ఉత్తమమైన భాగం దైవమార్గంలో ఖర్చు పెట్టండి.” (అల్ బఖర 267)

ఇదేవిధంగా అసంఖ్యాకమైన హద్దులు సదాఖా ప్రాముఖ్యాన్ని చాటి చెప్పాయి. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అల్లోహిం వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا سَيْكَلَمُهُ اللَّهُ، لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تُرْجُمَانٌ، فَيَنْظُرُ أَيْمَنَ مِنْهُ فَلَا يَرَى إِلَّا مَا قَدَّمَ، وَيَنْظُرُ أَشَاءَ مِنْهُ فَلَا يَرَى إِلَّا مَا قَدَّمَ، وَيَنْظُرُ بَيْنَ يَدِيهِ فَلَا يَرَى إِلَّا النَّارَ تِلْفَاءَ وَجْهِهِ، فَأَنْتُمُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقٍّ ثَمَرَةٍ»

అనువాదం:

“మీలో ప్రతి వ్యక్తితోను అల్లాహ్ ఎలా మాట్లాడతాడంటే, అల్లాహ్ కు మనిషికి మధ్య మరే మధ్యవర్తి ఉండడు. మనిషి తన కుడిపైపు చూస్తే అతనికి తన ఆచరణలు తప్ప మరేమీ కనిపించవు. ఎడమపైపుకు చూస్తే కూడా అతని ఆచరణలు తప్ప మరేమీ కనిపించవు. తన ముందు చూస్తే సరకం తప్ప మరేమీ కనిపించదు. కాబట్టి సరకం నుంచి రక్షణ పొందండి. చిన్న ఖర్చురం ముక్కు ద్వారా అయినా సరే.” (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

ఈ హదీసు వల్ల సృష్టింగా తెలుస్తున్నదేమంటే, ఏకదైవారాధక విశ్వాసం తర్వాత మనిషికి ఉపయోగపడే ఆచరణ అల్లాహ్ మార్గంలో, అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసం పెదవారికి, అనాధలకు, నిస్సహాయులకు, వితంతువులకు సహాయపడడం. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అలా చేసే సహాయం ఎంత చిన్న సహాయమైనా సరే. అందులో నిజాయితీ ఉంటే దాన్ని అల్లాహ్ చాలా పెద్దది చేసేస్తాడు.

ఉమర్ బిన్ ఖ్�తాబ్ రజీలల్లాహు అస్సూ ఇలా అన్నారు:

«ذَكَرَ لِي أَنَّ الْأَعْمَالَ تَبَاهَى فَتَقُولُ الصَّدَقَةُ: أَنَا أَفْضَلُكُمْ»

అనువాదం:

“ఆచరణలు ఒకదానితే ఒకటి పోటీపడి గర్విష్టాయి. మీ అందరి కన్నా నేను చాలా గోప్య అని సదభా చెబుతుందని నాకు తెలియజేయబడింది.” (హాకిమ్)

సదభా ప్రాముఖ్యం:

సదభా అల్లాహ్ ఆగ్రహాన్ని దూరం చేస్తుంది: ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అల్లోహీ వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«إِنَّ الصَّدَقَةَ لِنطْفَيِءِ غَصَبِ الرَّبِّ وَتَذَفَّعُ مِيَثَةُ السُّوءِ»

అనువాదం:

“సదభా అల్లాహ్ ఆగ్రహాన్ని దూరం చేస్తుంది. చెడు చాపు నుంచి కాపాడుతుంది.”
(తిర్మిజి)

సదభా పాపాలను నాశనం చేస్తుంది : ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అల్లోహీ వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«وَالصَّدَقَةُ تَطْفِيءُ الْخَطَبَيَّةَ كَمَا يُطْفِيُ الْمَاءُ النَّارَ»

అనువాదం:

“నీరు అగ్నిని ఆర్పివేసినట్లు సదభా పాపాలను ఆర్పివేస్తుంది.” (తిర్మిజి)

సాధారణమైన సదభా కూడా అగ్ని శిక్ష నుంచి కాపాడుతుంది: ప్రవక్త ముహామ్మద్

సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్మారు:

«فَاتَّقُوا النَّارَ وَلُوْبِسِيقْ تَمْرَةٍ»

అనువాదం:

“నరకం నుంచి రక్షణ వొందండి. ఖృష్ణారం ముక్కునైనా ఇచ్చి రక్షణ వొందండి.”

(బుఖారీ, ముస్లిమ్)

ప్రశయదినాన సదభా చేసిన వ్యక్తి తన సదభా నీడలో ఉంటాడు: ప్రవక్త ముహామ్మద్

సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్మారు:

«كُلُّ امْرٍ إِ فِي ظِلٍّ صَدَقَتِهِ حَتَّىٰ يُفْصَلَ بَيْنَ النَّاسِ»

అనువాదం:

“ప్రశయ దినాన ప్రతి వ్యక్తి తన సదభా నీడలో ఉంటాడు. ప్రజల లెక్కలు తీసుకుని తీర్చు ఇచ్చేవరకు ఉంటాడు.” ఈ హదీసు ఉటంకించిన అబుల్ ఖ్�స్రీర్ ప్రతిరోజు కనీసం ఒక రొట్టముక్క లేదా ఉట్లిపాయ అయినా సరే సదభా చేసేవారు. (తిర్మిజి)

అల్లాహ్ నీడ తప్ప మరే నీడ లేని రోజున అల్లాహ్ నీడలో ఉండే ఏడుగురు వ్యక్తుల్లో సదభా చేసిన వ్యక్తి కూడా ఉంటాడని ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ అన్మారు.

«وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّىٰ لَا تَعْلَمْ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ»

అనువాదం:

“రహస్యంగా దానాలు చేసిన వ్యక్తి, కుడిచేయి అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేసింది ఎడమచేతికి కూడా తెలియనివ్వని వ్యక్తి ప్రశయదినాన అల్లాహ్ నీడలో ఉంటాడు.”

(బుఖారీ, ముస్లిమ్)

సదభా శారీరక వ్యాఘలకు చికిత్స: ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్

ఇలా అన్మారు:

«وَدَأْوُوا مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ»

అనువాదం:

“సదభా ద్వారా మీ రోగులకు చికిత్స చేయండి.” (సహీదుల్ జామిల్)

సదభా గుండెవ్యాధులకు మందు: హజుత్ అబూహురైరా రజిల్లాహు అన్నా చెప్పిన పాదిసు ప్రకారం, ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ తో తన హృదయ కారిన్యం గురించి చెప్పుకున్నాడు. ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఆ వ్యక్తితో ఇలా అన్నారు:

«إِنَّ أَرْدَتَ أَنْ يَلِينَ قَلْبَكَ، فَأَطْعِمُ الْمِسْكِينَ، وَامْسَحْ رَأْسَ الْيَتَيمِ»

అనువాదం:

“నీవు నీ హృదయాన్ని మెతకపరచాలనుకుంటే నిరుపేదలకు అన్నంపెట్టు. అనాధల తలపై ప్రమగా చేయి పెట్టు.” (మస్నుద్ అహ్మద్)

అనేక విపత్తులను అల్లాహ్ సదభా వల్ల తప్పిస్తాడు: యహ్ అలైహిస్సులామ్ బనూ ఇస్రాయిల్ కు హితబోద చేస్తూ ఇలా అన్నారు:

«وَأَمْرُكُمْ بِالصَّدَقَةِ فَإِنْ مَثَّلَ ذَلِكَ كَمَثَّلَ رَجُلٍ أَسَرَهُ الْعَدُوُّ، فَلَوْتَقُوا يَدَهُ إِلَى عُنْقِهِ وَقَدْمُهُ لِيَضْرِبُوا عُنْقَهُ، فَقَالَ: أَنَا أَفْدِيهِ مِنْكُمْ بِالْفَلِيلِ وَالْكَثِيرِ، فَقَدَّى نَفْسَهُ مِنْهُمْ»

అనువాదం:

“మీరు సదభా చేయాలని నేను బోధిస్తున్నాను. అదెలాంటిదంటే, శత్రువుల జ్ఞేదులో చిక్కి, శత్రువులు అతని చేతులను మెడకు కట్టేసి హతమార్గుడానికి తీసుకెళుతున్నప్పుడు అతను తన వద్ద ఉన్న కొద్దోగొప్పో పరిహారంగా ఇచ్చి ప్రాణం కాపాడుకోవాలనుకుని, పరిహారం చెల్లించి ప్రాణం కాపాడుకోవడం వంటిది.” (సహీ పుష్టామియా)

దాసుడికి పుణ్యాల వాస్తవం సదభా వల్లనే తెలుస్తుంది: అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿لَنْ تَنَالُوا الْأَلِّرَّ حَتَّىٰ تُفْقَوْا مِمَّا تَحْبُّونَ﴾ ﴿٩٢﴾
آل عمران: 92

అనువాదం:

“మీరు అమితంగా ప్రమించే వస్తువులను (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖిర్బుపెట్టనంత వరకు మీరు సత్కర్యాస్తాయికి చేరుకోలేరు. మీరు ఖిర్బు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.” (అలి ఇమ్రాన్: 92)

సదభా చేసే వ్యక్తి కోసం దైవదూతులు దుహ చేస్తారు, పిసినారిని శపిస్తారు: ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلَّا مَلَكًا يَنْزِلَانِ فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا اللَّهُمَّ أَعْطِ مُنْفِقاً خَلَفًا، وَيَقُولُ الْآخَرُ اللَّهُمَّ أَعْطِ مُمْسِكًا تَلَفًا»

అనువాదం:

“ప్రతి ఉదయం ఇద్దరు దైవదూతులు వస్తారు. ఒక దైవదూత దేవునితో “అల్లాహ్ ఖుర్జు చేస్తే నానికి మరింత అనుగ్రహం ప్రసాదించు” అని దువా చేస్తారు. మరొకరు, ఖుర్జు చేయని వ్యక్తిని (పిసినారిని) అల్లాహ్ సర్వనాశనం చేస్తాడు. అని శపిస్తాడు.” (సహిత్యారీ, ముస్లిమ్)

సంపన్ముడు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖుర్జు చేసినది మాత్రమే ప్రశయదినాన పనికిపుంది:

అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

﴿وَمَا تُنِفِّقُوا مِنْ حَيَّٰ فَلَا نَقْسِكُمْ﴾ البقرة: 272 (٢٧٢)

అనువాదం:

“శ్రీయోమార్గన మీరు ఖుర్జుపెట్టిన సంపద మీకే మేలైనది.” (అల్ బఫర: 272)

హజ్రత ఆయీషా రజిలల్లాహు అన్వా ఇలా అన్నారు: “మం ఒక మేకను జిబ్హా చేసిన తర్వాత ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహీ వసల్లమ్ అందులో ఏం మిగిలిందని అడిగారు, ఒక పక్క మాత్రమే మిగిలి ఉందని చెప్పాం. అప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహీ వసల్లమ్ అంటే ఒక్క పక్క తప్ప మిగిలిన మాంసమంతా మిగిలిపోయినట్టు” అన్నారు. (ముస్లిమ్)

సదభా వల్ల సంపద తరిగిపోదు: ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహీ వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«مَا نَفَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعْفُرٍ إِلَّا عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدُ اللَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ»

అనువాదం:

“సదభా ఇవ్వడం వల్ల సంపద తరిగిపోదు. కమించడం వల్ల అల్లాహ్ గౌరవాన్ని పెంచుతాడు. అలాగే మృదువైభారి వల్ల అల్లాహ్ హోదా సమున్నతం చేస్తాడు.” (సహిత్యారీ, ముస్లిమ్)

సదభా ఇచ్చ వ్యక్తి పుణ్యాన్ని అల్లాహ్ అనేక రెట్లు పెంచుతాడు:

﴿إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَعَّفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ الحادي: 18 (١٨)

అనువాదం:

“స్త్రీ పురుషులలో దానధర్మాలు (సదభా) చేసి అల్లాహ్ కు మంచి రుణం ఇచ్చేవారికి, ఎన్నో రెట్లు పెంచి దానిని తెరిగి ఇవ్వటం జరుగుతుంది. వారికి ఎంతో మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.” (అల్ హదీద్: 18)

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فِي صَدَقَةٍ لَهُ أَصْعَافًا كَيْثِيرَةً ﴾ ﴿٤٥﴾ الْبَقْرَةُ:

అనువాదం:

“అల్లాహు కు మంచి రుణం ఇచ్చేవారు మీలో ఎవరైనా ఉన్నారా? దానిని ఆయన ఎన్న రెట్లు అధికంచేసి తిరిగి ఇస్తాడు.” (అల్ బిఖర: 245)

సదభా ఇచ్చేవ్యక్తి స్వర్గంలో ఒక ప్రత్యేక ద్వారం నుంచి ప్రవేశిస్తాడు. ఆ ద్వారం పేరు సదభా ద్వారం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హుఅలైహి వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«مَنْ أَنْفَقَ رَوْجَيْنِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، نُوَدِيَ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا خَيْرٌ، فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّلَاةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّلَاةِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجِهَادِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الْجِهَادِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّيَامِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الرَّيَانِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّدَقَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّدَقَةِ»

అనువాదం:

“అల్లాహు మార్గంలో ఖర్చు చేసే వ్యక్తిని దైవదూతులు స్వర్గద్వారాల్లో పిలుస్తారు. ఓ దైవదానుడా, ఈ ద్వారం మంచిదని పిలుస్తారు. నమాజులు చేసే వ్యక్తిని నమాజు ద్వారం వద్ద పిలుస్తారు. ముజాహిద్ (జిహద్ చేసిన)వ్యక్తిని జిహద్ ద్వారం నుంచి పిలుస్తారు. అలాగే ఉపవాసాలు పాటించిన వ్యక్తిని రయాన్ ద్వారం నుంచి పిలుస్తారు. సదభాలు ఇచ్చే వ్యక్తిని సదభా ద్వారం నుంచి పిలుస్తారు.” ఈ మాటలు ఏని అబూబక్రు రజీలల్హుఅన్నూ “నా తల్లిదండ్రులు మీకు అంకితం, ఓ ప్రవక్తా, ఈ ద్వారాల నుంచి పిలిచేవారి గురించి నాకు ఎలాంటి వాదన లేదు, కానీ ఎవరినైనా అన్ని ద్వారాల వద్ద పిలవడం జరుగుతుందా?” అనడిగారు. దానికి ప్రవక్త జవాబిస్తూ “ఉన్నారు, మీరు కూడా వారిలో ఒకరని నేను నమ్ముతున్నాను” అని జవాబిచ్చారు. (సహి బుఖారీ, ముస్లిమ్)

సదభా వల్ల హృదయంలో శాంతి, సంతుష్టి లభిస్తాయి :

అల్లాహు ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ، فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾ ﴿٩﴾ الحشر:

అనువాదం:

“వాస్తువానికి హృదయ లోభత్వం నుండి రక్షింపబడినవారే సాఫల్యం పొందేవారు.” (అల్ హాఫ్: 9)

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హుఅలైహి వసల్లమ్ ఇలా సెలవిచ్చారు:

«مَثَلُ الْبَخِيلِ وَالْمُنْفِقِ، كَمَثَلِ رَجُلَيْنِ عَلَيْهِمَا جُبَّانٌ مِنْ حَدِيدٍ مِنْ ثَدِيَّهُمَا إِلَى تَرَاقِيهِمَا. فَأَمَّا الْمُنْفِقُ فَلَا يُنْفِقُ إِلَّا سَبَعَتْ وَأَمَّا الْبَخِيلُ فَلَا يُرِيدُ أَنْ يُنْفِقَ شَيْئًا إِلَّا لِزِقْتُ كُلُّ حَلْقَةٍ مَكَانَهَا، فَهُوَ يُوَسِّعُهَا وَلَا تَنْسِعُ»

అనువాదం:

“లోభి, ఖర్చు చేసే వ్యక్తుల పోలిక ఎలాంటిదంటే, చాతి నుంచి పక్కటిముకల వరకు లోహపు చోక్కు తొడుక్కున్న మాదిరి ఉంటుంది. దానశీలి ఖర్చు చేయాలను కున్నప్పుడు ఆ చోక్కు అతడి శరీరం మొత్తాన్ని దాచేస్తుంది. కానీ లోభి ఖర్చు చేయాలనుకున్నప్పుడు ఆ లోహపు చోక్కు అతడి శరీరాన్ని గట్టిగా అదుముకుంటుంది. అతడు దాన్ని వదులు చేయాలనుకున్నా చేయలేదు.” (సహింశురీ, ముస్లిమ్)

భావమేమిటంటే దానశీలి ఖర్చు చేసినప్పుడు సంతోషిస్తాడు. అతని హృదయమైశాల్యం పెరుగుతుంది. కానీ లోభి సంపద అతడి గుండెను అదిమిపెట్టుకుని ఉంటుంది. అతడికి ఖర్చు చేసే సద్గుద్ది రానేరాదు. అతడి చేతులు సంపదలో బంధీ అయిపోయి ఉంటాయి.

ప్రతి పుణ్యకార్యం సదభాయ:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ»

అనువాదం:

“ప్రతి పుణ్యకార్యం సదభాయ” (సహింశురీ, ముస్లిమ్)

సదభా చేయడం ఈమాన్ కు నిదర్శనం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«الصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ»

అనువాదం:

“సదభా నిదర్శనం వంటిది” (సహింశురీ ముస్లిమ్)

ఈ హదీసుకు వివరణ రాస్తూ ఇమామ్ నూరీ ఇలా అన్నారు, సదభా అనేది విశ్వాసి లోని ఈమాన్ కు నిదర్శనం వంటిది. ఎందుకంటే కపటవిశ్వాసి సదభా చేయడు. సదభా ఇవ్వడం వల్ల తనకు ఎలాంటి లాభం లేదనుకుంటాడు. కానీ విశ్వాసి సదభాను నమ్ముతాడు. పుణ్యఫలాపక్తులే ఖర్చు చేస్తాడు. అతడి విశ్వాసానికి ఇదే నిదర్శనం.

సదభా ఇవ్వడం వల్ల సంపద పరిశుభమవుతుంది:

ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వ్యాపారులకు హితబోద చేస్తూ ఇలా తెలియజేశారు:

«يَا مَعْشَرَ النُّجَارِ، إِنَّ الْبَيْعَ يَحْضُرُهُ اللَّغُوُ وَالْحَلْفُ، فَشُوْبُوْهُ بِالصَّدَقَةِ»

అనువాదం:

“కయవికయాల్” ప్రమాణాలు చేయడం జరుగుతుంది. వ్యద్ద ప్రసంగాలు జరుగుతాయి. అందువల్ల వ్యాపరంతో పాటు సదభా కూడా చేస్తూ ఉండండి.” (ఇబ్రూ మాజ, నిసాయి, అహ్మద్)

పుణ్యపులం దృష్ట్యా అత్యుత్తమమైనది సదభా:

రహస్యంగా చేసే సదభాలో పూర్తి నిజాయితీ ఉంటుంది:

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمًا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾
البقرة: ٢٧١

అనువాదం:

“మీ సదభాలు బహిరంగంగా చేస్తే మంచిదే. కానీ రహస్యంగా అవసరార్థులకు ఇస్తే అది మీకోసం చాలా మెరుగైనది.” (అల్ బఫుర: 271)

ఇబ్యందులు, ఆర్దిక కష్టాలు ఉన్నపుడు సదభా ఇవ్వడం అత్యంత ఉత్తమమైనది:

హాజుతీ అబూహురైరా రజిఅల్లాహు అస్తూ ప్రకారం, ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ వద్దకు వచ్చాడు. ప్రవక్తతో, ఏ సదభా పుణ్యపులం దృష్ట్యా చాలా ఉత్తమమైనదని అడిగాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«أَنْ تَصَدِّقَ وَأَنْتَ صَاحِحُ شَحِيقٌ تَخْشَى الْفَقْرَ وَتَأْمُلُ الْغِنَى وَلَا تُمْهِلْ، حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُوقُومَ قُلْتَ لِفَلَانٍ كَذَا وَلِفَلَانٍ كَذَا، وَقَدْ كَانَ لِفَلَانٍ»

అనువాదం:

“ఇబ్యందుల్” ఉండి కూడా చేసే సదభా, నీకు పేదరికం గురించి భయం ఉండి, సంపద అవసరమన్న కోరిక కూడా ఉన్నపుడు చేసే సదభా. గుర్తుంచుకో, సదభా చేయడంలో ఆలస్యం చేయవద్దు. నీ ప్రాణం గొంతులోకి రావచ్చు, నీవపుడు ఘలనా వ్యక్తికి ఇంత సదభా అని చెప్పినా అప్పటికి నీ సంపద ఇతరుల చేతికి వెళ్ళిపోతుంది.” (సహీ బుఖారీ, ముస్లిమ్)

పరజ్ చెల్లించిన తర్వాత సహాలు చేయాలి:

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చడు:

﴿وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ الْعَفْوُ ﴾ ﴿٢١٩﴾ الْبَرَةَ: ٢١٩

అనువాదం:

“మీము అల్లాహ్ మార్గంలో ఏమి ఖర్చుపెట్టాలి?” అని వారు అడుగుతారు. “మీ నిత్యావసరాలకు పోగా మిగిలినది” అని నీవు వారికి చెప్పు. ఇహాపరాల చింతన మీలో కలిగేందుకుగాను అల్లాహ్ ఈవిధంగా తన ఆజ్ఞలను విశదికరిస్తాడు.” (అల్ బిలుర: 219)

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرٍ غَنِّيًّا»

అనువాదం:

“అత్యుత్తమమైన దానం ఏదంట, దానం చేసిన తర్వాత కూడా మనిషి సంపన్ముడిగానే ఉంటాడు”(సహీ బుఝారీ, ముస్లిమ్)

ఆర్దిక ఇబ్యందుల్లో కూడా శక్తిమేరకు సదభా చేయాలి:

హజ్రత్ అబూహురైరా రజిలల్హాహు అన్సూ ఒకసారి ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ తో ఏ సదభా అత్యుత్తమమైనదని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ జవాబిస్తూ «جُهْدُ الْمُقْلِ، وَابْدَأْ بِمِنْ تَعُولُ» «جُهْدُ الْمُقْلِ، وَابْدَأْ بِمِنْ تَعُولُ» ఆర్దికంగా ఇబ్యందుల్లో ఉన్న వ్యక్తి సదభా చేయడం అన్నింటికన్నా అత్యుత్తమమైనది, సదభా విషయంలో మీ పోషణలో ఉన్న వారి నుంచి ప్రారంభించాలని గుర్తుంచుకోండి అన్నారు. (సనన్ అబీ దావూద్)

పిల్లల కోసం ఖర్చు చేయడం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«الرَّجُلُ إِذَا أَنْفَقَ النَّفَقَةَ عَلَى أَهْلِهِ يَحْسِبُهَا، كَانَتْ لَهُ صَدَقَةً»

అనువాదం:

“ముస్లిమ్ దైవాద్శాలను పాటించే ఉద్దేశ్యంతో తన భార్యాపిల్లల కోసం చేసే ఖర్చులోను అతనికి సదభా పుణ్యం లభిస్తుంది.”(బుఝారీ, ముస్లిమ్)

దగ్గరి బంధువుల కోసం ఖర్చు చేయడం:

మదీనా అన్నారుల్లో హజ్రత్ అబూ తల్లా రజిలల్హాహు అన్సూ తన ఖర్జూరపు తోటల వల్ల చాలా సంపన్ముడు. ఆయనకున్న తోటల్లో ప్రవక్త మస్జిదుకు ఎదుట ఉన్న తోట అంటే ఆయనకు చాలా ఇష్టం. ఆ తోటలోకి ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి

వసల్లమ్ వెళుతూ ఉండేవారు. అక్కడి తీయని నీరు తాగేవారు. అలాంటి సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరించింది:

﴿لَنْ تَأْلُمُوا أَلَّا هَذَيْ تُفْقِدُوا مِمَّا تَحْبُّونَ﴾ ﴿٩٢﴾ آل عمران: ٩٢

అనువాదం:

“మీరు మీకు ఇష్టమైన వాటిని (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు చేయనంతవరకు పుణ్యం స్థాయిని అందుకోలేరు.” (అల్ ఇమ్రాన్: 92)

ఈ ఆయత్ వినగానే హజుత్ అబూతల్లా రజిలల్లాహు అస్సూ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహిం వసల్లమ్ ఎదుట హజరయ్యరు. “ఓ ప్రవక్తా, మనిషి తనకు అత్యంత ఇష్టమైన వాటిని దైవమార్గంలో ఖర్చు చేయనంతవరకు పుణ్యస్థాయిని పొందలేడని చెప్పడం జరిగింది. నాకు ఈ తోట చాలా ఇష్టమైనది. అందువల్ల దీనిను నేను అల్లాహ్ మార్గంలో ఇస్తున్నాను. దీని పుణ్యం, పరలోక ప్రతిపలం లభిస్తాయిని ఆశిస్తున్నాను. దీనిని ఎలా ఉపయోగించడం మీరు భావ్యంగా భావిస్తు అలా ఉపయోగించండి” అన్నారు. అది విని ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహిం వసల్లమ్ “ఇది చాలా లాభసాటి విషయం. నీవు చెప్పిన మాట నేను విన్నాను. నీవు ఈ తోటను నీ దగ్గరి బంధువులకు ఇవ్వడమే సముచితమని నేను భావిస్తున్నాను.” అన్నారు. హజుత్ అబూతల్లా రజిలల్లాహు అస్సూ అలాగే చేస్తానని చెప్పారు. ఆయన ఆ తోటను తన బంధువులు, బాటాయి కుమారులకు ఇచ్చేశారు. (అహ్వాద్, నిసాయా, తిర్మిజి, ఇబ్రూ మాజ)

పొరుగువారికి సదభా ఇవ్వడం

అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

﴿وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ﴾ ﴿٣٦﴾ النساء: ٣٦

అనువాదం:

“పొరుగున ఉన్న బంధువులు, అపరిచితులయిన పొరుగువారితో ఉదారట్టుద్దితో వ్యవహరించండి.” (అన్ నిసా: 36)

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అల్లోహిం వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«إِذَا طَبَخْتَ مَرَقَةً فَأَكْثِرْ مَاءَهَا وَتَعَاهَدْ جِيرَانَكَ»

అనువాదం:

“మీరు కూర ఏదైనా వండినప్పుడు దానిలో కాస్త నీరు ఎక్కువగా పోయండి. అందులో కొంత మీ పొరుగువారికి కూడా పంపండి.” (ముస్లిమ్)

జిహ్ద లో తోటివారి కోసం, స్నేహాతుల కోసం సదభా చేయడం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«أَفْضَلُ الدِّيَنَارِ دِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَىٰ عِيَالِهِ، وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَىٰ ذَاتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَىٰ أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»

అనువాదం:

“మనిషి చేసే ఖర్చుల్లో అత్యుత్తమమైనది అతను భార్యాపీల్లల కోసం చేసిన ఖర్చు, అల్లాహ్ మార్గంల్ గుర్తాలపై చేసిన ఖర్చు, అల్లాహ్ మార్గంల్ తన తోటివారి కోసం చేసిన ఖర్చు.” (ముస్లిమ్)

ఈ పాదిసు ద్వారా తెలిసేదేమంట జిహ్ద సమయంలో ఒకరి అవసరాల పట్ల మరొకరు శర్ధ చూపాలి. ఈ సందర్భంలో తన తోటివారి కోసం ఖర్చు చేయడం కూడా జిహ్ద ఆచరణలో భాగమే. అత్యధిక పుణ్యకార్యమే అవుతుంది.

జిహ్ద లో సదభా చేయడం:

అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

﴿إِنْفِرُوا خَفَافًا وَثِقَالًا وَجَهَدُوا بِاِمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ التوبه: ٤١

అనువాదం:

“బయలుదేరండి, తేలికగానైనా సరే, బరువుగానైనా సరే. అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి మీ సంపద లనూ, మీ ప్రాణాలనూ ఒడ్డి. ఇది మీకు శ్రేయస్కురమైనది, మీరు గనక తెలుసుకుంటే.” (అత్తోబి: 41)

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَهَدُوا بِاِمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴾ الحجرات: ١٥

అనువాదం:

“అసలు అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించి, ఇక ఎలాంటి అనుమానికి గురికాకుండా, తమ ప్రాణాలతో, తమ సిరిసంపదలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేవారే నిజమైన విశ్వాసులు. వారే సత్యసంధులు.” (అల్ హజ్జరాత్: 15)

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా తెలియజేశారు:

«مَنْ جَهَزَ غَازِيًّا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزا، وَمَنْ خَلَفَ غَازِيًّا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِخَيْرٍ فَقَدْ غَزا»

అనువాదం:

“ముజ్హాహిద్ (జిహ్ద్ చేసేవ్యక్తి) కోసం అవసరమైన సామానులు సమకూర్చిన వ్యక్తి, లేదా ముజ్హాహిద్ లేనప్పుడు అతని కుటుంబ రక్షణ చూసిన వ్యక్తికి ముజ్హాహిద్ తో సమానంగా పుణ్యం రాయబడుతుంది. ముజ్హాహిద్ పుణ్యంలో ఏమాత్రం తగ్గించడమూ జరగదు.”

నిరంతర సదభా :

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ: صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ، وَلِمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ، وَوَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُونَ لَهُ»
అనువాదం:

“మనిషి మరణించిన తర్వాత కూడా మూడు ఆచరణల పుణ్యం అతనికి లభిస్తూనే ఉంటుంది. ఒకటి నిరంతర సదభా, ప్రజలకు ప్రయోజనాలు కలిగించే జ్ఞానం, మరణించిన తర్వాత అతని కోసం దువాలు చేసే సదాచారణలు కలిగిన సంతానం.”
(ముస్లిమ్)

నిరంతరం సదభా అవకాశాలు:

నీరు తాగించడం, నల్లాలు వేయించడం, బాపులు తవ్వించడం వక్కెరా:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ سَقْيُ الْمَاءِ»

అనువాదం:

“నీరు తాగించడం అత్యుత్తమమైన సదభా.” (అహ్మద్)

హజ్రత్ సాద్ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ తో తన తల్లిగారు చనిపోయారని, ఆమెకు నిరంతర సదభాగా ఏది మంచిదని అడిగారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ జవాబిస్తూ, నీరు అన్నింటికన్నా ఉత్తమమైనదని చెప్పారు. ఆ తర్వాత హజ్రత్ సాద్ తన తల్లి పేర ఒక బావి తవ్వించారు. (నిసాయి)

అన్నం పెట్టడం:

ఇస్లామ్ లో మంచిపనులేవి అని అడిగినప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ జవాబిస్తూ ఇలా అన్నారు:

«ثُطِّعْمَ الطَّعَامَ وَتَقَرَّأَ السَّلَامُ عَلَى مَنْ عَرَفَتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ»

అనువాదం:

“నిరుపదలకు అన్నంపెట్టడం, పరిచయం ఉన్నవారికి, లేనివారికి సలామ్ చేయడం.”
(బుఖారీ, ముస్లిమ్)

ముస్లిదు కట్టించడం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِّلَّهِ تَعَالَى يَبْتَغِي بِهِ وَجْهَ اللَّهِ بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ»

అనువాదం:

“అలైహి ప్రసన్నత కోసం ముస్లిదు కట్టించిన వ్యక్తి కోసం అలైహి స్వగ్రంథ్ ఇల్లు కట్టిస్తాడు.” (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

జ్ఞాన ప్రచారం కోసం ఖర్చు చేయడం, దివ్యభూర్తాన్ ప్రతులు పంచడం, యాత్రికుల కోసం సత్తాలు కట్టించడం, అనాధలు, వితంతువులకు సహాయపడడం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«إِنَّ مِمَّا يُحَقِّقُ الْمُؤْمِنُ مِنْ عَمَلِهِ وَحَسَنَاتِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ عِلْمٌ أَعْلَمُهُ وَنَشَرَهُ، وَوَلَدًا صَالِحًا تَرَكَهُ، أَوْ مُصْحَفًا وَرَئِتَهُ أَوْ مَسْجِدًا بَنَاهُ، أَوْ بَيْتًا لِابْنِ السَّبَيلِ بَنَاهُ، أَوْ نَهْرًا أَجْرَاهُ، أَوْ صَدَقَةً أَخْرَجَهَا مِنْ مَالِهِ فِي صِحَّتِهِ وَحَيَاةِ يَلْحَقُهُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِ»

అనువాదం:

“విశ్వాసి మరణించిన తర్వాత కూడా అతనికి పుణ్యం లభించే ఆదరణల్లో ఇవి కూడా ఉన్నాయి : జ్ఞానాన్ని బోధించి విస్తరించడం, అతను విడిచి వెళ్ళిన సదాచరణ కలిగిన సంతాసం, ఎవరికైన ఇచ్చిన దివ్యభూర్తాన్ ప్రతి, అతను కట్టించిన ముస్లిదు, అతను కట్టించిన యాత్రికుల సత్తం, అతను తవ్వించిన కాలువ, అతను తన జీవితంలో ఖర్చు చేసిన సదభూ, ఏటన్నింటి పుణ్యం అతను మరణించిన తర్వాత కూడా లభిస్తూనే ఉంటుంది.” (ఇబ్రో మాజి)

సదభూ చేసే ఉత్తమమైన సమయాలు:

రమజాను మాసంలో సదభూ చేయడం:

ఇబ్రో అబ్యాస్ రజిలలూహు అస్సూ ప్రకారం ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ అందరికన్నా ఎక్కువ దానశీలం కలిగి ఉండేవారు. రమజాను మాసంలో హజ్రత్ జిబ్రిల్ ఆయన్ను కలిసినప్పుడు ఆయన చాలా ఉదారంగా ఇచ్చేవారుగా ఉండేవారు. హజ్రత్ జిబ్రిల్ రమజాను మాసంలో ప్రతి రాత్రి ఆయన్ను కలిసేవారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ తో కలిసి దివ్యభూర్తాన్ పారాయణం

చేస్తారు. ఈ మాసంలో ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలాహు అలైహి వసల్లమ్ పుణ్యకార్యాల్లో వర్షం మొసుకుపచ్చ గాలి కన్నా ఉత్సవంగా పుణ్యాలు చేస్తారు.” (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

జిల్ హజ్జ మొదటి పదిరోజుల్లో సదభా చేయడం:

ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«مَا مِنْ أَيَّامٍ أَعْمَلُ الصَّالِحُ فِيهَا أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ فَيَهُنَّ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ»

అనువాదం:

“జిల్ హజ్జ మొదటి పదిరోజుల్లో పుణ్యకార్యాలు చేయడం మిగిలిన రోజుల్లో చేయడం కన్నా అల్లాహ్ కు ఎక్కువ జష్టమైనవి.”

అల్లాహ్ సాన్నిహిత్యం, ప్రసన్నత పౌందే మార్గాల్లో సదభా కూడా ఒకటని మీకు తెలుసు.

అవసర సమయంలో సహాయపడడం:

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿فَلَا أَقْنَحْمُ الْعَقَبَةَ ۝ ۱۱ وَمَا أَدْرَنَكَ مَا الْعَقَبَةُ ۝ ۱۲ فَكُوكَ رَقَبَةٍ ۝ ۱۳ أَوْ إِطْعَمْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۝ ۱۴ الْبَلَدُ ۝﴾

14 - 11

అనువాదం:

“కానీ అతడు కష్టతరమైన కనుమ దాటిపోవటానికి సాహసించలేదు. కష్టతరమైన ఆ కనుమ అంట ఏమిటో మీకు తెలుసా? ఎవరినైనా బానిసపు బంధనాల నుండి విముక్తి గావించటం, లేదా ఆకలిగొన్న రోజున సమీప అనాధుడికి లేదా దిక్కులేని నిరుపదకు అన్నం పెట్టడం.” (అల్ బలద్: 11-14)

అల్లాహ్ మనందరికీ అత్యధికంగా సదభా చేసే సాభాగ్యం ప్రసాదించాలని ప్రార్థన... ఆమీన్.

* * *